Jak wygląda organizacja i warunki pracy pracowników socjalnych w gminach? NIK przedstawiła raport

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: piątek, 20, grudzień 2019 16:32
Małgorzata Orłowska
Odsłony: 1420

Świadczenia i zadania z zakresu pomocy społecznej w Polsce w głównej mierze realizowane są przez samorządy. Zadania, które w tym zakresie powierzone zostały gminom, są realizowane głownie przez ośrodki pomocy społecznej. Dwa i pół tysiąca ośrodków funkcjonujących w Polsce zatrudnia ok. 19 610 pracowników socjalnych. Najwyższa Izba Kontroli postanowiła sprawdzić, w jakich warunkach wykonują swoją pracę pracownicy socjalni oraz czy organizacja ich pracy pozwala na właściwą realizację ich zadań. Kontrola objęła 24 ośrodki pomocy społecznej, w których zatrudnionych było 468 pracowników socjalnych. Ponadto w ogólnopolskim badaniu ankietowym przeprowadzonym przez NIK wzięło udział 4206 z 19 610 pracowników socjalnych, czyli niemal jedna czwarta wszystkich zatrudnionych. To największe tego typu badanie środowiska pracowników socjalnych w Polsce.

Wyniki przeprowadzonej kontroli nie napawają jednak optymizmem. Okazuje się bowiem, że liczba zadań własnych i zleconych gmin w obszarze pomocy społecznej przekracza możliwości kadrowe i finansowe. Organizacja i warunki pracy pracowników socjalnych nie pozwalają im w pełni realizować powierzonych im zadań. Co więcej, pracownicy często pracują w stresie, niejednokrotnie muszą mierzyć się z agresją słowną, a nawet fizyczną. Przede wszystkim jednak pracowników socjalnych jest za mało. W niektórych ze skontrolowanych ośrodków, jeden pracownik zamiast ustawowymi 50, musieli zajmować się ponad 150 beneficjentami. Pracownicy są ponad to przeciążeni pracą – aż 84 % z 4206 pracowników socjalnych, którzy wzięli udział w ankiecie NIK, wskazało na nadmiar pracy biurowej i zbyt dużą liczbę podopiecznych. Ostatni z problemów jest w głównej mierze uwarunkowany tym, że w obecnym systemie pomocy społecznej nie są ani badane, ani wykazywane prawdziwe potrzeby społeczne w gminach. Przez to nie da się określić rzeczywistej liczby osób potrzebujących.

Kontrola NIK wykazała również, że sam system pomocy społecznej w Polsce nie jest skuteczny. W skontrolowanych ośrodkach z pomocy społecznej w sposób długotrwały (czyli powyżej trzech lat) korzystało od 30 do 88 procent osób.

Pracownicy socjalni wskazują też na złe warunki swojej pracy. Zarówno te związane z wyposażeniem biurowym - tylko 22 % ankietowanych potwierdziło, że ma do dyspozycji służbowy telefon komórkowy, 14 % nie ma własnego komputera. Aż 22 % napisało ankietach, że nie ma dostępu do elektronicznych baz pozwalających na ustalanie i weryfikowanie informacji o wnioskodawcach. Ale również jeśli chodzi o warunki bezpieczeństwa. W biurze 37% nie czuło się bezpiecznie, a aż 66% w terenie. Prawie jedna piąta (19%) zaraziło się podczas pracy różnymi chorobami.

Także wynagrodzenie pracowników socjalnych nie spełnia ich podstawowych oczekiwań. Tego zdania jest aż 99 procent ankietowanych pracowników. Wg badań MRPiPS przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika socjalnego w 2017 r. wyniosło 3292 zł. Wynagrodzenia tej grupy zawodowej nie były konkurencyjne na rynku pracy. Niektórzy podopieczni ośrodków uzyskiwali więcej w formie świadczeń z pomocy społecznej niż zarabiał pracownik socjalny. Jeden z podopiecznych otrzymał miesięczne świadczenia w łącznej wysokości 8362 zł.

Według danych GUS z pomocy społecznej w 2017 r. korzystało ok. 2,2 mln osób, czyli 5,7% ogółu mieszkańców Polski.

Źródło: www.nik.gov.pl

Phoca PDF